

Serm. 16. pudorem, atque verecundiam amiserit; permaneat in peccato.

A V G. de Ver. Do. Apololus ait dicit. Peccantem coram omnibus arguit, & ceteri timorem habeant. Aliquando ergo scias corripendum esse fratrem inter te & fratrem solum; aliquando autem coram omnibus. Quid autem ante facere debeamus, intendite & videte. { Si peccauerit, inquit, i te frater tuus adhuc vnum vel duos, vt in ore corrripe eum inter te & ipsius solum, quare? quia in te peccauit, tu fisis quia peccauit. Quid est, in te peccauit? Quia enim secreterum fuit quando in te peccauit, secretum quare cu corrigas, qui peccauit. N

aduocatus tuus, & publicanus. Amem dico vobis, quecumque alligerauerit super terram, erunt erigata & in celo: & quacumque si solus noster, qui peccauit in te & eum, vobis argueret, non es corrector, sed proditor. Peccauit ergo in te frater tuus, sed si tu solus noster, tunc vere in te solum peccauit. Nam si multis audientibus tibi fecisti iniuria, & in illos peccauit, tu fisis sua iniurias efficeret ergo ipsa corripienda sunt coram vobis, qui peccauit coram vobis, ipsa corripienda sunt secretus, qui peccatur secretus. Distribuite ipsa, & concordate scripturas. Quare autem proximum corrigat, quia tu doles, & peccauerit in te, & sicut autem amore tuo id facis, nil facis. si amore illius facis, optime facis. Denique in ipsis verbis attende cuius amore id facere debes: vtrum tu, & sequitur: n. { Si te audierit, tu eris frater eius. Ergo pp illum fac, vt luceris illum. Agnosc, quia in hominem peccando peristi, nam si non perieras, quod te lucerat. Nemo ergo conemur quanto peccat in fratre. C H R Y. In quo etiam demonstratur, quod iniuriam damnum est, & pp hoc non dixit, quod ille lucerat, est ipsum, sed pp luceatus est cum vobis, qui ostendit, qm & tu & ille damnum patitur ex discordia H I E R O. Per fatuam, n. alterius nobis quoque acquirit falsus. C H R Y. Quid autem facere debes si non perfueris, debatur, subditur. { Si autem te non audierit, adhibe tecum vnum, vel duos. Q uanto n. inverecundior fuerit, & pertinacior: tanto magis nos a medicina studeamus oportet, non ad iram & odium. Etenim medicus cum viderit morbum non remitti, non desistit, sed tunc magis preparatur ad curandum. Vnde autem qualiter non vindicta grata correptio fit, sed emendatio, & pp hoc non confessum iuber duos accipere, sed quando ipse corrigi non voluerit, neque tunc ad eum mittit multitudinem, sed vnum, vel duos, & ad hoc legis testimonium inducit, dicens: { vt in ore duorum testimoniis, vel trium sicut omne verbum. q.d. H abes iam testimonium, qd totum fecisti quod tuum erat. H I E R O. Vel intelligendum est hoc modo: Si te audiatur, adhibeatur vnum frater tuus, qd si nec illum audierit, adhibeatur & tertius, vel corrigendi studio, vt scilicet vel admonitione, aut pudore corrigatur, vel conuenienter sub testibus. G L O. V el si dixerit, non esse peccatum, vt probent illud esse necessarium. H I E R O. Porro, si nec illos audire voluerit, tunc mulctem dicendum est, vt detractionis, qd cum habeat, vt qui non potuit pudore falari, saluerit opprobriis. vnde sequitur: { Q uod si non audierit eos, dic ecclesiæ. } C H R Y. Id est, his qui ecclesiæ president. G L O. V el die toti ecclesiæ, vt maiorem erubescientiam patiatur. Post hoc omnia sequuntur excommunicatione, qui fieri debet per ecclesiæ. per Sacerdotem, quo excommunicante rotæ ecclesiæ cum habeatur. vnde sequitur: { Si autem ecclesiæ non audierit, sit tibi sicut ethnicus & publicanus. A V G. de Ver. D id est, noli illum iam deputare in numero fratrum tuorum, nee tamens talen sicut neglegit est, nam & ipsos ethnici, id est Gentiles & Pagani in numero quidem fratrum non putamus, sed tamens eorum salutem semper inquirimus. C H R Y. Nihil tamen tale precipit Dominus obliterandum in his qui extra ecclesiæ sunt, quale precipit hic de fratibus corripendiens. Sed de exterioribus dicit. Siquis percussit te in vna maxilla, præbe ei & aliam, quod dicit: Quid miti est de his qui foris sunt, iudicare? H I E R O. Fratres autem & arguere & auerre iuber. Quid autem dicit Sicut ethnicus, & Publicanus, ostendit maioris esse detractionis, qui sicut nomine fidelis agit opera infidelium, qd qui aperte Gentiles sunt. Publicani enim vocant, qui facili sciantur lucra, & exigunt vngalia per negotiations, & fraudes, ac farta scelerata, atque peritura. O R I. Videamus autem ne forte sententia haec non de quocumque peccato posita sit, quid enim si quis peccauerit aliquid peccatorum quae sunt ad mortem, pata maleorum concubitorum factus, adulteri, homicida, aut mollis, numquid talis rationis est arguere solus ad solum? & si audierit statim eum dicere lucrefactum, & non prius expulerit eum de ecclesiæ, nisi postquam coram vestibus argutus, & ab ecclesiæ persulet in actu priori, autem auctem responsiens ad immanem misericordiam Christi, dicer, quoniam cum verbis Christi nullam

Serm. 16.

Tract. 6.

fiant differentiani peccatorum, contra Christi misericordiam faciunt, qui hac ad minima tantum peccata pertinere distinguit. alius contra, caute ipsa verba considerans, non de omni peccato hæc dicta defenderet: quoniam qui grandia illa peccata facit, nō est frater, sed nominatur frater, cum quo secundum Apostolum non operret nec cibum sumere. sicut autem negligenter peccandi occasionem dant, qui ad omne peccatum hoc pertinere exponunt, sic contra, qui docet in minimis, & non mortiferis peccatis, tem postulatio sic, vbi corpus vult habere ea quæ spiritus. O R I. G. V el in quo duo testamenta, contineant fibi, cuius invenit oratio de omni re acceptabilis Deo. f. H I E R O. Supradixerat Dñs: Vnde ne contemnatis vnum de pueris istis, & adiecerat: Si peccauerit in te fratres, & in te fratres, & filios & omnia quæ habebat, & redi. Procidens autem seruit, dicens: Si duo ex vobis, vnde prouocatus Apostolus Petrus interrogat, & hoc est quod dicitur: { Tunc accedens Petrus ad eum dixit: Domine quotiens peccauerit in me frater meus, & dimittat, & non debet debet decem milia talenta. O R I. Ois auct. vnde nostra ratio ponenda est a rege, quæ oes nos pfectari oportet ante tribunal Christi: Nec hoc dicitur ratione, ut suspicio sit, ne forte res ipsa necessarium habeat longum tempus. Volens n. De vnde tunc omnia metes: cito oia ab eis omni tpe gesta, singulis qui butcumque faciet in mente venire, inefabiliter quadam virtute. Dicit autem: { Et cu cœpisset rōnem ponere, & tunc illius, dimisit eum, & debet decem milia talenta. C

per omnia super terram neque dogmata, neque conuersatione. Sic enim in misericordia, nisi fuerit conuenientia vocum, non delectat audientem, sic in ecclesiæ, nisi confessionalis habuerit, non delectatur Deus in ea, nec audit voces eorum. H I E R O. Possumus autem & hoc spiritualiter intelligere, qd nisi spiritus & anima corporis co-senserint, & non intra se bellum diuersarum habuerint voluntatis, de omni re quam pertinerint, impetrant a parte, nulli enim dubium est, quoniam bonarum rerum postulatio sic, vbi corpus vult habere ea quæ spiritus. B

f. Tunc accedens Petrus ad eum dixit: Domine quotiens peccauerit in me frater meus, & dimittat, & non debet decem milia talenta. O R I. Ois auct. vnde nostra ratio ponenda est a rege, quæ oes nos pfectari oportet ante tribunal Christi: Nec hoc dicitur ratione, ut suspicio sit, ne forte res ipsa necessarium habeat longum tempus. Volens n. De vnde tunc omnia metes: cito oia ab eis omni tpe gesta, singulis qui butcumque faciet in mente venire, inefabiliter quadam virtute. Dicit autem: { Et cu cœpisset rōnem ponere, & tunc illius, dimisit eum, & debet decem milia talenta. C

nus serui illius, dimisit eum, & debet decem milia talenta. O R I. Ois auct. vnde nostra ratio ponenda est a rege, quæ oes nos pfectari oportet ante tribunal Christi: Nec hoc dicitur ratione, ut suspicio sit, ne forte res ipsa necessarium habeat longum tempus. Volens n. De vnde tunc omnia metes: cito oia ab eis omni tpe gesta, singulis qui butcumque faciet in mente venire, inefabiliter quadam virtute. Dicit autem: { Et cu cœpisset rōnem ponere, & tunc illius, dimisit eum, & debet decem milia talenta. C

Homi. 62. C

oblatus est debitor talentorum multorum, qui similia fecerat danz, & magna ei erant in iuncta, & nullum attulit lucrum, qui foritan per talenta perdidit, quantos perdidit hoies, & ideo talentorum multorum est factus debitor, qd secundum super talentum plumbi sedentem, cuius nomen inquiras. H I E R O. Scio quod illud cuius debet decem milia talenta diabolum interpretari, cuius vxorem, & filios venundandos pleuerant illo in malitia inspiciam & malas cogitationes intelligi volunt. Sicut n. vxori dñi sapientia, sic vxor inulti, & peccatoris appellatur stupria. Sed quod ei dimittit Dñs decem milia talenta, & ille nobis seruus suis decem denarios non dimisit, nec ecclesiæ interpretationis est nec a prudentibus viri receptio. A V G. de Ver. Do. Ideo dicit dum est, qd quia lex in decem preceptis commendatur, ille debebat decem milia talentorum, per qd pta significat, quæ f. legi sunt: R E M I. Homo autem sua voluntate & sponte peccans, suo conatu nullo modo surgere valer, & non haberet vnde reddat, quia nihil in se inuenit, per quod se a peccatis soluat, vnde sequitur: { Cū autem non habeat, vnde reddet, iustus enim Dominus venundari & vxore, & f. & oia quæ habebat, & reddi. Vxor quidem filii est f. stitutio, & carnis voluptas, seu cupiditas. A V G. de Quæst. euan. Per hoc ergo significatur transfiguratio decalogi pro cupiditate, & præmis erubens, tāquam vxore, & filiis pomis soluerit debitis, quod est precium eius, precium enim venditi est supplicium damnati. C H R Y. Hoc autem non ex crudelitate iusti, sed ex ineffabili affectione. Vnde enim tunc per has minas, vt suplicer, & non uendatur, quod & factum est, cum subditur. { Procidens autem seruus illi rega, cum dicens: Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi. R E M I. His autem verbis, humiliatio & satisfactione peccatoris demonstratur dum est: { Procidens. } In hoc vero qd dicit: Patientiam habe in me, vox exprimit peccatoris, poscentis repus uiuendi, & spatium corrigendi. Est autem larga Dei benignitas, & clementia erga peccatores conuersos, qd ipse semper paratus est per baptismum, aut peritatem peccata dimittere, vnde sequitur: { Miseritus autem deo, seru illi dimi. eum, & debetum dimisit. C H R Y. Vide autem diuinam amoris superabundantiam, perteferens solus temporis dilatationem, ipse autem manus eo quod petit dedit, dimisit, & concessionem totius mutuus volvbat a se & a principio dare, sed nolens solum suum esse donum, sed & supplicationis illius, vt non incoronatus abscedat. Ideo autem antequa rationem ponet, debitus non dimisit, quia docere vult, & quæ debitis est liberat, & saltem ita ad confessoris manu factum fieret. Et quidem vñque ad hanc præmissam sunt acceptabilis fuit, etenim confusus est, & promisit reddere debitum, & procidens rogavit, & debiti magnitudinem cognovit. Sed que postea fecit, indigna fuit prioribus. Sequitur: { Egesius autem seru illi, inuenit vnum de confessoris suis, qui debebat ei centum denarios. A V G. de Ver. Do. Q uod autem dicitur quid debebat ei etenim confusus ab eodem numero, decem sumuit, qui est numerus legis: n. & centum centesim, sunt decem milia, & deces deni sunt centum: & illa decem milia talentorum: & illi deces deni: & a

Serm. 15. C

oblatus est debitor talentorum multorum, qui similia fecerat danz, & magna ei erant in iuncta, & nullum attulit lucrum, qui foritan per talenta perdidit, quantos perdidit hoies, & ideo talentorum multorum est factus debitor, qd secundum super talentum plumbi sedentem, cuius nomen inquiras. H I E R O. Scio quod illud cuius debet decem milia talenta diabolum interpretari, cuius vxorem, & filios venundandos pleuerant illo in malitia inspiciam & malas cogitationes intelligi volunt. Sicut n. vxori dñi sapientia, sic vxor inulti, & peccatoris appellatur stupria. Sed quod ei dimittit Dñs decem milia talenta, & ille nobis seruus suis decem denarios non dimisit, nec ecclesiæ interpretationis est nec a prudentibus viri receptio. A V G. de Ver. Do. Ideo dicit dum est, qd quia lex in decem preceptis commendatur, ille debebat decem milia talentorum, per qd pta significat, quæ f. legi sunt: R E M I. Homo autem sua voluntate & sponte peccans, suo conatu nullo modo surgere valer, & non haberet vnde reddat, quia nihil in se inuenit, per quod se a peccatis soluat, vnde sequitur: { Cū autem non habeat, vnde reddet, iustus enim Dominus venundari & vxore, & f. & oia quæ habebat, & reddi. Vxor quidem filii est f. stitutio, & carnis voluptas, seu cupiditas. A V G. de Quæst. euan. Per hoc ergo significatur transfiguratio decalogi pro cupiditate, & præmis erubens, tāquam uxore, & filiis pomis soluerit debitis, quod est precium eius, precium enim venditi est supplicium damnati. C H R Y. Hoc autem non ex crudelitate iusti, sed ex ineffabili affectione. Vnde enim tunc per has minas, vt suplicer, & non uendatur, quod & factum est, cum subditur. { Procidens autem seruus illi rega, cum dicens: Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi. R E M I. His autem verbis, humiliatio & satisfactione peccatoris demonstratur dum est: { Procidens. } In hoc vero qd dicit: Patientiam habe in me, vox exprimit peccatoris, poscentis repus uiuendi, & spatium corrigendi. Est autem larga Dei benignitas, & clementia erga peccatores conuersos, qd ipse semper paratus est per baptismum, aut peritatem peccata dimittere, vnde sequitur: { Miseritus autem deo, seru illi dimi. eum, & debetum dimisit. C

Homi. 62. C

oblatus est debitor talentorum multorum, qui similia fecerat danz, & magna ei erant in iuncta, & nullum attulit lucrum, qui foritan per talenta perdidit, quantos perdidit hoies, & ideo talentorum multorum est factus debitor, qd secundum super talentum plumbi sedentem, cuius nomen inquiras. H I E R O. Scio quod illud cuius debet decem milia talenta diabolum interpretari, cuius vxorem, & filios venundandos pleuerant illo in malitia inspiciam & malas cogitationes intelligi volunt. Sicut n. vxori dñi sapientia, sic vxor inulti, & peccatoris appellatur stupria. Sed quod ei dimittit Dñs decem milia talenta, & ille nobis seruus suis decem denarios non dimisit, nec ecclesiæ interpretationis est nec a prudentibus viri receptio. A V G. de Ver. Do. Ideo dicit dum est, qd quia lex in decem preceptis commendatur, ille debebat decem milia talentorum, per qd pta significat, quæ f. legi sunt: R E M I. Homo autem sua voluntate & sponte peccans, suo conatu nullo modo surgere valer, & non haberet vnde reddat, quia nihil in se inuenit, per quod se a peccatis soluat, vnde sequitur: { Cū autem non habeat, vnde reddet, iustus enim Dominus venundari & vxore, & f. & oia quæ habebat, & reddi. Vxor quidem filii est f. stitutio, & carnis voluptas, seu cupiditas. A V G. de Quæst. euan. Per hoc ergo significatur transfiguratio decalogi pro cupiditate, & præmis erubens, tāquam uxore, & filiis pomis soluerit debitis, quod est precium eius, precium enim venditi est supplicium damnati. C H R Y. Hoc autem non ex crudelitate iusti, sed ex ineffabili affectione. Vnde enim tunc per has minas, vt suplicer, & non uendatur, quod & factum est, cum subditur. { Procidens autem seruus illi rega, cum dicens: Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi. R E M I. His autem verbis, humiliatio & satisfactione peccatoris demonstratur dum est: { Procidens. } In hoc vero qd dicit: Patientiam habe in me, vox exprimit peccatoris, poscentis repus uiuendi, & spatium corrigendi. Est autem larga Dei benignitas, & clementia erga peccatores conuersos, qd ipse semper paratus est per baptismum, aut peritatem peccata dimittere, vnde sequitur: { Miseritus autem deo, seru illi dimi. eum, & debetum dimisit. C

Serm. 15. C

oblatus est debitor talentorum multorum, qui similia fecerat danz, & magna ei erant in iuncta, & nullum attulit lucrum, qui foritan per talenta perdidit, quantos perdidit hoies, & ideo talentorum multorum est factus debitor, qd secundum super talentum plumbi sedentem, cuius nomen inquiras. H I E R O. Scio quod illud cuius debet decem milia talenta diabolum interpretari, cuius vxorem, & filios venundandos pleuerant illo in malitia inspiciam & malas cogitationes intelligi volunt. Sicut n. vxori dñi sapientia, sic vxor inulti, & peccatoris appellatur stupria. Sed quod ei dimittit Dñs decem milia talenta, & ille nobis seruus suis decem denarios non dimisit, nec ecclesiæ interpretationis est nec a prudentibus viri receptio. A V G. de Ver. Do. Ideo dicit dum est, qd quia lex in decem preceptis commendatur, ille debebat decem milia talentorum, per qd pta significat, quæ f. legi sunt: R E M I. Homo autem sua voluntate & sponte peccans, suo conatu nullo modo surgere valer, & non haberet vnde reddat, quia nihil in se inuenit, per quod se a peccatis soluat, vnde sequitur: { Cū autem non habeat, vnde reddet, iustus enim Dominus venundari & vxore, & f. & oia quæ habebat, & reddi. Vxor quidem filii est f. stitutio, & carnis voluptas, seu cupiditas. A V G. de Quæst. euan. Per hoc ergo significatur transfiguratio decalogi pro cupiditate, & præmis erubens, tāquam uxore, & filiis pomis soluerit debitis, quod est precium eius, precium enim venditi est supplicium damnati. C H R Y. Hoc autem non ex crudelitate iusti, sed ex ineffabili affectione. Vnde enim tunc per has minas, vt suplicer, & non uendatur, quod & factum est, cum subditur. { Procidens autem seruus illi rega, cum dicens: Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi. R E M I. His autem verbis, humiliatio & satisfactione peccatoris demonstratur dum est: { Procidens. } In hoc vero qd dicit: Patientiam habe in me, vox exprimit peccatoris, poscentis repus uiuendi, & spatium corrigendi. Est autem larga Dei benignitas, & clementia erga peccatores conuersos, qd ipse semper paratus est per baptismum, aut peritatem peccata dimittere, vnde sequitur: { Miseritus autem deo, seru illi dimi. eum, & debetum dimisit. C

Homi. 62. C

oblatus est debitor talentorum multorum, qui similia fecerat danz, & magna ei erant in iuncta, & nullum attulit lucrum, qui foritan per talenta perdidit, quantos perdidit hoies, & ideo talentorum multorum est factus debitor, qd secundum super talentum plumbi sedentem, cuius nomen inquiras. H I E R O. Scio quod illud cuius debet decem milia talenta diabolum interpretari, cuius vxorem, & filios venundandos pleuerant illo in malitia inspiciam & malas cogitationes intelligi volunt. Sicut n. vxori dñi sapientia, sic vxor inulti, & peccatoris appellatur stupria. Sed quod ei dimittit Dñs decem milia talenta, & ille nobis seruus suis decem denarios non dimisit, nec ecclesiæ interpretationis est nec a prudentibus viri receptio. A V G. de Ver. Do. Ideo dicit dum est, qd quia lex in decem preceptis commendatur, ille debebat decem milia talentorum, per qd pta significat, quæ f. legi sunt: R E M I. Homo autem sua voluntate & sponte peccans, suo conatu nullo modo surgere valer, & non haberet vnde reddat, quia nihil in se inuenit, per quod se a peccatis soluat, vnde sequitur: { Cū autem non habeat, vnde reddet, iustus enim Dominus venundari & vxore, & f. & oia quæ habebat, & reddi. Vxor quidem filii est f. stitutio, & carnis voluptas, seu cupiditas. A V G. de Quæst. euan. Per hoc ergo significatur transfiguratio decalogi pro cupiditate, & præmis erubens, tāquam uxore, & filiis pomis soluerit debitis, quod est precium eius, precium enim venditi est supplicium damnati. C H R Y. Hoc autem non ex crudelitate iusti, sed ex ineffabili affectione. Vnde enim tunc per has minas, vt suplicer, & non uendatur, quod & factum est, cum subditur. { Procidens autem seruus illi rega, cum dicens: Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi. R E M I. His autem verbis, humiliatio & satisfactione peccatoris demonstratur dum est: { Procidens. } In hoc vero qd dicit: Patientiam habe in me, vox exprimit peccatoris, poscentis repus uiuendi, & spatium corrigendi. Est autem larga Dei benignitas, & clementia erga peccatores conuersos, qd ipse semper paratus est per baptismum, aut peritatem peccata dimittere, vnde sequitur: { Miseritus autem deo, seru illi dimi. eum, & debetum dimisit. C

Serm. 15. C

oblatus est debitor talentorum multorum, qui similia fecerat danz, & magna

